

den ærede Taler, som havde Ordet, tænkte sig Sagen lidt for let, naar han troede, at turde forudsætte, at den hele Alieilighed sikkert vilde indskrænke sig til et saadant Maal, at 50 Rbd. vilde være en passende Betaling derfor. Jeg skal forresten vistnok, hvis det falder i min Lod at have med denne Sag at gjøre, passe paa, at Betalingen ikke bliver overdreven. Men jeg maa iøvrigt bemærke, at der maa foretages en nøiagtig Opgjørelse af Kassen's Status, og at der dernæst, for at det hele Arrangement med Livsforlikringsanstalten kan skee, maa tilveiebringes de fornødne Oplysninger om Aldersforholdene osv., og at der skal tilveiebringes de Oplysninger fra de forskjellige Stifter og fra de forskjellige Amters Skoledirectioner, der behøves for at afgjøre, hvilken Sum der bliver at udbetale til de enkelte Anstalter, til de enkelte Stifter og til de enkelte Amters Skoledirectioner for Skolelærhjælpekassernes Vedkommende. Dernæst kan det vel ogsaa have nogle Banseiligheder at fordele Activerne saaledes, at enhver Autoritet, der skal have en Andeel, faaer just det rigtige Beløb. Det kan være, at der maa skee Omsætninger af Activer eller maaskee Realisation af Activer, hvorved det, der udlægges i Effecter, kan suppleres med contante Beløb osv. Det er den Alieilighed, jeg har tænkt mig. Maaskee havde istedetfor „ikke ringe“ Udtrykket „ikke ganske ringe“ været mere passende. Jeg troer imidlertid ikke, at dette Udtryk kan give Thinget Anledning til Frygt for, at der her skulde ødsles med Penge og Godtgjørelser for Arbeide. Med Hensyn til, hvad den ærede femte kjøbenhavnske Landssthingsmand (Orsted) ansøgte, skal jeg ikke forfølge Sagen længere, da jeg troer, at der fra begge Sider omtrent er udtalt, hvad der kan komme i Betragtning, og hvad de ærede Medlemmer af Thinget kunne ønske at have for sig til Overveielse og Afgjørelse af Sagen.

Jeg maa blot endnu bemærke, at det virkeligt forekommer mig at være en Fordeel ved Lovudkastet, ogsaa i denne Retning, at det giver en endelig Afgjørelse, imedens derimod Uendringsforslagene, som jeg meget vel erkjender i denne Henseende heller ikke udelukke den

henviste til en videre Behandling, til Overveielse og Beslutning af Landemoderne, hvortil skal indhentes Ministeriets Samtykke. Jeg for min Deel er noget tilbøielig til at helde til den Mening, at i saadanne Sager, naar Forskjellen imellem Afgjørelsen er bedre med Hensyn til Resultatets Vigtighed, saa tilkommer der Afgjørelsens Hurtighed og Endelighed en Betydning, der undertiden kan opveie en lille Fordeel ved en maaskee lidt større Correcthed i Resultatet selv. Jeg skal endnu med Hensyn til hvad der blev ytret om den sjællandske Hjælpe-Enkekasje og de øvrige, gjøre opmærksom paa, at de syvde Hjælpe-Enkekasser, i det Ringeste just de, der ere under Dmtale, den ribeske og den viborgske, kunne forsaavidt aldrig udsættes for den Fare, ikke at kunne opfylde deres Forpligtelse, som den Forpligtelse, der paahviler den enkelte Præst ligeoverfor Kassen, ikke er indskrænket saaledes, at hvad samtlige Præster udrede, kunde blive for lidet til hvad Kassen igjen skal udrede; men det paahviler Præsterne at udrede saameget, som Kassen behøver. Der kan altsaa ikke opstaa den Banseilighed, som opstod ved den sjællandske Hjælpe-Enkekasje, hvor der var bestemt et Beløb, som Præsterne skulde udrede, og det til sidst viste sig, at dette Beløb, som Kassen indkasserede, ikke var tilstrækkeligt til hvad Kassen skulde udbetale. Hvad der kan skee, er ganske vist det, at de Forpligtelser, som paahviler den enkelte Præst ligeoverfor Kassen, kan blive noget byrdesuld. Skulde dette indtræde, da vil der jo være Anledning til at tage under Overveielse, hvorvidt Hjælpe-Enkekasserne skulde have den hele fulde Forpligtelse imod de fremtidige Enker; men jeg maa dog ved denne hele Sammenligning bemærke een Ting. Det forekommer mig, at, naar man seer hen til Principet, saa ere Hjælpe-Enkekasserne i Viborg og Ribe Stift i Grunden byggede paa et med hele den geistlige Enkeforsørgelse mere consequent Princip end den sjællandske Hjælpe-Enkekasje (Sa.). Den geistlige Enkeforsørgelse er nemlig, forsaavidt angaaer Kaldspensionerne — og dertil slutte sig Hjælpe-Enkekasserne — ikke beregnet paa et Interesseselskab, paa visse Indstud og paa en Probabilitetsberegning; men den gaar ud fra, at Enkerne skulde have en vis